

ændringer bleve foretagne, og der blev bedre Tilsyn med dem, og de bleve ordnede paa en anden Maade end den, man nu har. Man kunde tænke sig, at man kunde faa hele Landet inddelt i Centrere, hvor man havde Statens Sindssygeanstalt i selve Centrum og ude i Periferien disse kommunale Hospitaler og samtidig derimellem i stadig højere Grad kom ind paa Familieplejen. Det hele skulde saa være ordnet paa den Maade, at Statens Sindssygehospital blev Moderhospitalet, og at ingen overhovedet fik Lov til at anbringe Patienter i Familiepleje eller paa noget kommunalt Sindssygehospital, forinden de en Tid vare blevne observerede af Lægerne paa det store Moderhospital. De Patienter, der vare i Familiepleje eller paa de kommunale Sindssygehospitaler, skulde da være under Tilsyn af Lægerne paa Statens Hospitaler. Det er i Virkeligheden det, man for Tiden kenderovre i Aarhus, hvor man har to kommunale Sindssygehospitaler: Dalstrup og Raamosegaard. De modtage ingen friske Tilfælde, men staa i saa nær Berøring med Statens Sindssygehospital i Aarhus, at de kun optage Patienter, der have været en Tid paa Aarhus Sindssygehospital og der faaet Attest af Lægerne for, at de ikke ville lide nogen Men ved at komme ud paa de kommunale Anstalter og blive plejede videre der. Jeg er, som sagt, temmelig sikker paa, at det er Staten, der i dette Tilfælde maa gribe ind, saaledes at der nu kan skaffes Plads for de sindssyge, der i dette Øjeblik ikke kunne optages paa de nuværende Hospitaler.

Lovforslaget betyder rent økonomisk ikke saa ganske lidt, idet der i det hele fra Statens Side skal stilles til Raadighed til Byggearbejder, Inventar o. s. v. et Beløb af ikke mindre end 3 Mill. Kr. Vil man danne sig en mere begrundet Mening om, hvorledes man er kommen til denne Sum, maa man se de forskellige Tegninger og Overslag efter, som i længere Tid have ligget til Eftersyn i Bureauet. Jeg antager, at adskillige ærede Medlemmer have gjort sig nogenlunde bekendt dermed, men det er naturligvis i det hele taget ret vanskeligt at danne sig nogen begrundet Mening om, hvorvidt der her er anslaaet passende Priser, eller om man muligvis kunde økonomisere mere. Jeg tror, at dette er noget, der maa undersøges i et Udvalg, og at man maa tilkalde sagkyndig Assistance for derigennem at faa Klarhed over, hvorledes man er kommen til disse Summer. Det er klart, at naar Staten bygger et Sindssygehospital, kommer det i første

Linie an paa at bygge solidt, godt og tidsvarende, men undgaa alt, hvad der overhovedet hedder Luksus. Det er noget, der i de sidste Aar er slaaet til Lyd for fra Rigsdagens Side, og jeg tror, det har nyttet noget. Jeg tror ogsaa, at man med Hensyn til dette Foretagende i det hele og store er kommen saa langt ned som overhovedet gør ligt, men det er muligt, at der paa enkelte Punkter endnu er stillet Forslag om Bevillinger, som muligt uden Skade vilde kunne nedsættes. Priserne ere noget lignende som dem, man kom til i Medicinalkommissionen. Jeg synes, at det falder en Smule i Øjnene, at der til Inventar alene skal anvendes 500,000 Kr. Det forekommer mig at være et meget stort Beløb, men det er muligt, at man kan give en god Begrundelse for, at det ikke kan være mindre. I Sammenligning med, hvad det hele Byggeföretagende skal koste, er det en meget høj Sum. Det viser sig, at en Sengeplads, Inventaret iberegnet, vil koste ca. 4,500 Kr. Naar man sammenligner dette Beløb med Udgifterne til de Tilbygninger til Hospitaler, der for en Del Aar siden ere foretagne, viser det sig, at det ret betydeligt overstiger, hvad der tidligere har været Tale om, men det er muligt, at de tidligere Byggeföretagender netop, fordi der kun har været Tale om Tilbygninger, have kunnet gøres betydeligt billigere. Dette er ogsaa et Spørgsmaal, der nøjere bør undersøges i et eventuelt Udvalg. Det viser sig, at ved Sindssygehospitalet ved Vordingborg, hvor der foretoges en Udvidelse i 1909, kostede hver Sengeplads, Inventaret iberegnet, 4,200 Kr. Udvidelsen af Sindssygehospitalet i Viborg i 1904 kostede for hver Plads 2,606 Kr.; det var altsaa ganske ualmindelig billigt. En Udvidelse, der blev foretaget for længere Tid tilbage ved Sindssygehospitalet i Middelfart, kostede for hver Plads 3,243 Kr., men man kan paa den anden Side se, at der i den sidste Tid har været Byggeföretagender; Hospitaler o. s. v., hvor hver Sengeplads har været betydeligt dyrere, saaledes at man kan paavise, at der adskillige Steder er bygget dyrere, end der er Tale om efter dette Lovforslag. Der er et Forhold, der vistnok i høj Grad begrunder, at man her maa kunne bygge nogenlunde billigt, nemlig at der kun er Tale om een Forplejningsklasse. Hvor der er Tale om 3 Forplejningsklasser, bliver det vistnok altid betydeligt dyrere; den aarlige Drift bliver vistnok ogsaa noget dyrere, men her er det altsaa Byggeföretagendet, der er Tale om. Det viser sig, at hvor der, som her, kun er Tale om een